

SIMPOLZIJ

EVALUACIJA JEDNOGODIŠNJE PRIMJENE NOVOG ZAKONA O ZAŠTITI OSOBA S DUŠEVNIM SMETNJAMA

Povodom Dana prava osoba s duševnim smetnjama u Republici Hrvatskoj

Organizatori:

Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti,
Hrvatsko psihijatrijsko društvo,
Hrvatsko društvo za forenzičku psihijatriju HLZ-a
Klinika za psihijatriju Vrapče

Mjesto održavanja:

Velika dvorana Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti,
Zagreb, Trg Nikole Šubića Zrinskog 11

Vrijeme:

Ponedjeljak, 6. lipnja 2016. od 14,00 do 17,15 sati

Stručni i organizacijski odbor:

Jakša Barbić, potpredsjednik HAZU

Vlado Jukić, predsjednik HPD-a i ravnatelj
Klinike za psihijatriju Vrapče

Nadica Buzina, predsjednica Hrvatskog društva
za forenzičku psihijatriju HLZ-a

Velinka Grozdanić, voditeljica radne skupine za izradu Nacrta
ZZODS-a iz 2014. godine (pročelnica Katedre za kazneno pravo
Pravnog fakulteta u Rijeci)

Poštovani,

peti se put ove godine u Republici Hrvatskoj obilježava Dan prava osoba s duševnim smetnjama. Nije to samo uspomena na 6. lipanj 1880. godine, kada je tadašnja hrvatska vlada potvrdila Statut Zavoda za umobolne Stenjevec, kako se tada zvala Klinika za psihijatriju Vrapče, nego još jedno upozorenje na nepovoljan položaj duševnih bolesnika. A puno je razloga da se na tu najobespravljeniju kategoriju bolesnika ponovo i ponovo upozorava.

Hrvatsko psihijatrijsko društvo i Hrvatsko društvo za forenzičku psihijatriju te Klinika za psihijatriju Vrapče, iz koje su poticale i potiču sve inicijative zaštite prava i digniteta osoba s duševnim smetnjama, pokrenuli su, na simpoziju „Prava osoba s duševnim smetnjama“ održanom u „Vrapču“ 6. lipnja 2011. godine, inicijativu da se 6. lipanj u Hrvatskoj proglaši danom kada će se hrvatska javnost posebno upozoriti na okolnosti u kojima žive i u kojima se liječe osobe s duševnim smetnjama. Hrvatski je sabor tu inicijativu podržao te je 2012. donio odluku da se **6. lipanj** obilježava kao **Dan prava osoba s duševnim smetnjama u Republici Hrvatskoj**.

Obilježavajući taj dan 2012. godine, prvi put nakon što ga je Sabor ustanovio, prava duševnih bolesnika razmatrali smo na okruglom stolu pod nazivom „*Načelo razmjernosti u psihijatrijskoj praksi*“. Godinu dana kasnije, 6. lipnja 2013., o položaju i pravnoj zaštiti osoba s duševnim smetnjama progovorili smo kroz simpozij posvećen pedesetogodišnjem radu Centra za forenzičku psihijatriju Klinike za psihijatriju Vrapče (kroz koji je artikulirano najviše problema vezanih za prava duševnih bolesnika). Obilježavajući treći i četvrti put Dan prava osoba s duševnim smetnjama u Republici Hrvatskoj psihijatrijskoj, pravničkoj i široj javnosti predstavili smo novi Zakon o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (2014.) i Komentar Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama (2015.). Prošle je godine održan i vrlo uspješan okrugli stol pod naslovom „*Prava osoba s duševnim smetnjama u Hrvatskoj u teoriji i praksi*“.

Ovogodišnji Dan prava osoba s duševnim smetnjama u RH obilježavamo simpozijem **Evaluacija jednogodišnje primjene novog Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama u Republici Hrvatskoj**. Uz Hrvatsko psihijatrijsko društvo, Kliniku za psihijatriju Vrapče i Hrvatsko društvo za forenzičku psihijatriju Hrvatskog liječničkog zbora, kao već tradicionalne organizatore obilježavanja ovog dana, ove godine u organizaciji obilježavanja Dana prava osoba s duševnim smetnjama u RH i ovog simpozija, sudjeluje i **Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti**. Time HAZU pokazuje ne samo razumijevanje za probleme (prava) osoba s duševnim smetnjama, nego i potrebu da se o njima progovori s najvišeg mjesta – iz Akademije. Tako će upozorenje na probleme s kojima se susreću osobe s duševnim smetnjama, ali i svi oni koji sudjeluju u liječenju i brizi za ove bolesnike, doprijeti do najšire javnosti. Zaslужni su za to predsjednik HAZU **Zvonko Kusić**, potpredsjednik **Jakša Barbić** i tajnik Razreda medicinskih znanosti **Marko Pečina**. Hvala im što svojim angažmanom na ovom simpoziju i obilježavanju ovogodišnjeg Dana prava osoba s duševnim smetnjama, kao akademici, a time i društveno najvažavanije i najistaknutije javne osobe, potiču javnost na razumijevanje i zaštitu prava osoba s duševnim smetnjama. Hvala i svima onima koji, potaknuti akademcima ili na bilo koji drugi način, sudjeluju u promicanju prava osoba s duševnim smetnjama.

U Zagrebu, 6. lipnja 2016. godine

Prof. dr. sc. Vlado Jukić

SIMPOZIJ

Evaluacija jednogodišnje primjene novog Zakona o zaštiti osoba s duševnim smetnjama

Velika dvorana HAZU, ponedjeljak, 6. lipnja 2016.

Moderator: **Jakša Barbić**

Pozdravna riječ

- 14,00 - 14,05 **Jakša Barbić**, potpredsjednik HAZU
14,05 - 14,10 **Božo Petrov**, potpredsjednik Vlade Republike Hrvatske

PROGRAM

- 14,10 – 14,15 **Vlado Jukić** Uvodna riječ – zašto i čemu ovaj simpozij
14,15 – 14,30 **Draženka Ostojić**: Prislina hospitalizacija osoba s duševnim smetnjama u kontekstu novog ZZODS-a – iskustva Klinike za psihijatriju Vrapče
14,30 – 14,45 **Nadica Buzina, Goran Arbanas, Tija Žarković Palijan**: Evaluacija jednogodišnje primjene novog ZZODS-a u odnosu na neubrojive počinitelje kaznenih djela
14,45 – 15,00 **Mirna Sisak-Šprem**: Hospitalizacija pacijenata koji nisu sposobni dati pristanak – problemi i praksa provođenja novog ZZODS-a
15,00 – 15,15 **Štefica Bagarić**: Mjere prisile prema osobama s duševnim smetnjama – praksa bolnice „Vrapče“
15,15 – 15,45 pauza za kavu
15,45 – 16,00 **Jasnica Garašić**: Iskustva Povjerenstva za zaštitu osoba s duševnim smetnjama u prvoj godini primjene novog ZZODS-a
16,00 – 16,15 **Ivica Veselić**: Jednogodišnje iskustvo primjene novog ZZODS-a – pogled iz perspektive suca praktičara u "hospitalizacijskom pravu"
16,15 – 16,30 **Anka Slonjšak**: Pravobraniteljstvo za osobe s invaliditetom i njegova uloga u novom ZZODS-u – iskustva prve godine primjene
16,30 – 16,45 **Lora Vidović**: Primjena novog ZZODS-a iz perspektive pučke pravobraniteljice
16,45 – 17,10 Rasprava (Pozvani diskutanti: **Velinka Grozdanić, Vlado Jukić i Goranka Jureško**)
17,10 – 17,15 Završna riječ organizatora